

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Ek/1718/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118387150
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Martina Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6118387150.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnom konaní oprávneného: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava-Petržalka, IČO: 35 937 874, proti povinnému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa 08.01.2021, naposledy bytom B. XXX/XX, XXX XX C., o vymoženie 572,53 eur s príslušenstvom, vedenom súdnym exekútorom: JUDr. Michal Brožina, so sídlom exekútorského úradu Stropkovská 633/3, 089 01 Svidník, IČO: 36 164 020, pod sp. zn. 12EX 480/18, o sťažnosti súdneho exekútora proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Ek/1718/2018 zo dňa 21.06.2023, takto

rozhodol:

Sťažnosť súdneho exekútora proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Ek/1718/2018 zo dňa 21.06.2023 z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 03.12.2018 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky vo výške 572,53 eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu – 1/ výkazu nedoplatkov č. 1841161717 zo dňa 18.07.2018, ktorý bol vydaný Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., a ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 22.10.2018, 2/ výkazu nedoplatkov č. 1841041813 zo dňa 24.09.2018, ktorý bol vydaný Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., a ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 13.10.2018.

2. Poverením zo dňa 05.12.2018 poveril súd vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Michal Brožina, so sídlom exekútorského úradu Stropkovská 633/3, 089 01 Svidník, IČO: 36 164 020, ktorý ju vedie pod sp. zn. 12EX 480/18.

3. Upovedomením o zastavení exekúcie sp. zn. 12EX 480/18 zo dňa 20.02.2023 rozhodol súdny exekútor o zastavení exekúcie v zmysle ustanovenia § 61n ods. 1 písm. a) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), keď povinný počas exekučného konania zomrel, pričom dedičské konanie bolo po povinnom zastavené z dôvodu, že nezanechal žiaden majetok. Súčasne vyzval oprávneného na náhradu trov exekúcie v celkovej výške 212,40 eur, ktoré pozostávajú z náhrady výdavkov vo výške 177,00 eur a 20% DPH vo výške 35,40 eur.

4. Dňa 16.03.2023 doručil poverený súdny exekútor podanie oprávneného, z ktorého vyplýva požiadavka na preskúmanie zákonnosti súdnym exekútorom vydanéj výzvy na úhradu trov exekúcie, v ktorom oprávnený zastáva názor o nároku súdneho exekútora na trovy exekúcie najviac vo výške paušálnej náhrady stanovenej vyhláškou č. 68/2017 Z. z., ktorou je suma 60,00 eur (+ DPH). Predmetné podanie oprávneného posúdil vyšší súdny úradník ako námietky proti výzve na úhradu trov exekúcie v zmysle ustanovenia § 61n ods. 4 Exekučného poriadku.

5. Uznesením sp. zn. 4Ek/1718/2018 zo dňa 21.06.2023 vyšší súdny úradník zrušil výzvu súdneho exekútora a vrátil ju späť na jej prepracovanie. V odôvodnení uznesenia vyšší súdny úradník dospel k záveru, že oprávnený mal byť vyzvaný na zaplatenie trov exekúcie vo výške 72,00 eur, pričom oprávnenie zasahovať do takto vydaného upovedomenia o zastavení exekúcie odvodil od ustanovení a inštitútov Exekučného poriadku.

6. Proti uzneseniu podal súdny exekútor včas sťažnosť, ktorú odôvodnil predovšetkým tým, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka je arbitrárne a záver v ňom prijatý nemá žiadnu oporu v Exekučnom poriadku. Súdny exekútor zároveň uviedol, že oprávnená spoločnosť, ak mala pocit, že bola vydaním upovedomenia o zastavení exekúcie a výzvou na úhradu trov exekúcie poškodená na svojich právach, mala možnosť napadnúť porušenia svojich práv ústavnou sťažnosťou. Pokiaľ vyšší súdny úradník má právny názor, že podľa § 32 Exekučného poriadku je právom súdu konať aj v skončených exekučných konaniach, súdny exekútor dal do pozornosti názor vyslovený v publikácii Exekučný poriadok komentár 3. vydanie, autor: D./ E./ F./ A. a kolektív, str. 100. Predmetný komentár spracoval Doc. JUDr. Peter Molnár, PhD. v súčasnej dobe sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky (to je iná právna a súdna autorita ako vyšší súdny úradník). Súdny exekútor nepochopil, ako došiel vyšší súdny úradník k záveru, že pri zastavení exekúcie patrí exekútorovi iba paušál. Pod bodom 14. a 15. odôvodnenia poukazuje na § 5 vyhl. č. 68/2017 Z. z., z ktorého vyplýva, že odmena exekútorovi za výkon exekučnej činnosti. Vyšší súdny úradník asi nechápe, čo je potrebné rozumieť pod pojmom výkon exekučnej činnosti. Pojem exekučná činnosť definoval NS SR v rozhodnutí č. 7 MCdo 7/2011. Súdny exekútor navrhol, aby sťažnostný súd podanej sťažnosti vyhovel a uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom v plnom rozsahu zrušil.

7. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

8. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

9. Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

10. Podľa § 239 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

11. Podľa § 248 CSP o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

12. Podľa § 249 CSP súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 250 ods. 1 CSP ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

14. Podľa § 32 Exekučného poriadku súd je oprávnený požadovať od exekútora vysvetlenia alebo správy o priebehu každej exekučnej veci, ktorá bola exekútorovi pridelená, ktoré je exekútor povinný súdu v určenej lehote poskytnúť. Ak pri výkone exekúcie dochádza k prieťahom alebo porušovaniu povinností ustanovených týmto zákonom, môže súd uložiť exekútorovi vykonanie potrebných opatrení na odstránenie nedostatkov. Nesplnenie povinnosti uloženej súdom je závažným disciplinárnym previnením.

15. Podľa § 198 ods. 2 Exekučného poriadku ak došlo k zastaveniu exekúcie, patrí exekútorovi náhrada výdavkov, ktorú znáša účastník konania povinný platiť trovy exekútora podľa tohto zákona. Ak exekútor pred zastavením exekúcie sčasti vymohol alebo prijal plnenie na uspokojenie vymáhaného nároku, patria mu aj trovy, ktoré si ponechal v súlade s § 60, a to v rozsahu, v akom prevyšujú náhradu výdavkov podľa prvej vety.

16. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že skutkový stav veci bol zistený správne, z takto zisteného skutkového stavu bol vyvodený správny právny záver, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený. Aj keď sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v sťažnosťou napadnutom uznesení a podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku nemusí rozhodnutie obsahovať odôvodnenie, na zdôraznenie správnosti uvádza dôvody, pre ktoré je možné pripustiť rozhodovanie o námietkach proti výzve na úhradu trov exekúcie súdneho exekútora v prípade exekúcie zastavenej podľa ustanovenia § 61n ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, reagujúc predovšetkým na dôvody uvedené v sťažnosti, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie sťažnosťou napadnutého uznesenia.

17. V prejednávanej veci má súd za preukázané, že súdny exekútor zastavil exekúciu vedenú v neprospech povinného v zmysle ustanovenia § 61n ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, keď dedičské konanie po povinnom ako porúčiteľovi bolo zastavené, pretože tento nezanechal žiaden majetok. Z obsahu spisu ďalej súd zistil, že súdny exekútor nevymohol od povinného žiadne plnenie. Súdny exekútor eviduje však úhradu vo výške 582,53 eur, ktorú uhradil povinný priamo oprávnenému dňa 21.01.2019. Čo sa týka uplatnenia trov exekúcie vo výške 212,40 eur súdny exekútor uviedol, že v danom prípade základom na výpočet odmeny je suma 584,53 eur, po zaokrúhlení (§ 29 vyhl. č. 68/2017 Z. z.) je to 585,00 eur. Odmena z tejto sumy je 117,00 eur + 60,00 eur x 20% DPH = 212,40 eur. Suma 212,40 eur je výdavok, ktorý platí povinný. Súdnym exekútorom vydané upovedomenie, súčasťou ktorého je aj výzva na úhradu trov exekúcie, bolo oprávnenému doručené dňa 20.02.2023, pričom podanie oprávneného bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 23.02.2023.

18. Ustanovenie § 61n ods. 1 Exekučného poriadku vymenúva taxatívne dôvody, kedy je zastavenie exekúcie zverené do rúk povereného súdneho exekútora. Uvedené ustanovenie v zásade plní princíp hospodárnosti konania, keď zverenie rozhodovacích kompetencií súdnym exekútorom vychádza najmä z titulu odbremenenia súdov od generovania identických rozhodnutí, pri ktorých je vo väčšine prípadov následne nepotrebná, resp. nadbytočná ingerencia zo strany súdu. V určitých prípadoch však zákonodarca za účelom overenia a preskúmania zákonnosti postupu súdneho exekútora v rovine vydania rozhodnutia o zastavení exekúcie ponechal súdu právomoc rozhodnúť o legitimitate postupu zvoleného súdnym exekútorom, keď v zmysle ustanovenia § 61n ods. 4 veta prvá Exekučného poriadku je možné podať námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie vydanému súdnym exekútorom v zmysle ustanovenia § 61n ods. 1 písm. c), d), e) a g). V ostatných prípadoch, vzhľadom na vylúčenie potreby rozhodovania súdom, prijal zákonodarca záver o nemožnosti uplatniť námietky zo strany účastníka konania. Uvedené pravidlo vychádza najmä z logických predpokladov, kedy napríklad pri exekúcii zastavenej na základe požiadavky oprávneného v zmysle ustanovenia § 61n ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku je ťažko mysliteľné, aby povinný vzniesol námietku a žiadal by o pokračovanie vo výkone exekúcie. Podobne je tomu aj v situáciách, pri ktorých zastavenie exekúcie závisí od konkrétnych skutkových okolností (odložená exekúcia pri výživnom, ktorej následkom je pri riadne plnenej vyživovacej povinnosti zastavenie exekúcie a pod.). Ustanovenie § 61n Exekučného poriadku svojim spôsobom zavádza vydanie dvoch dokumentov, ktoré sú súdnymi exekútormi zhrnuté do jednej listiny, a to upovedomenia o zastavení exekúcie (ako následku naplnenia jedného z dôvodov vymedzených v ustanovení § 61n ods. 1 Exekučného poriadku) a výzvy na úhradu trov exekúcie súdneho exekútora (ako zjednodušeného prostriedku uplatnenia trov exekúcie súdneho exekútora a súčasne aj ako exekučného titulu v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 písm. k) Exekučného poriadku pre prípad zabezpečenia núteného výkonu plnenia, ktoré nebolo dobrovoľne pláťiteľom trov uhradené, uspokojené).

19. Sudca po preskúmaní podania oprávneného konštatuje, že predmetné podanie podľa obsahu spĺňa charakteristické znaky námietok proti výzve na úhradu trov exekúcie súdneho exekútora, pričom oprávnenie súdu preskúmať a zohľadniť včas podané námietky zo strany oprávneného je dané najmä tým, že ustanovenie § 61n ods. 4 veta prvá Exekučného poriadku reflektuje na možnosť podania námietok pre konkrétne prípady týkajúce sa dôvodu zakladajúceho nutnosť zastavenia exekúcie ako takej (§ 61n ods. 1 písm. a) – h) Exekučného poriadku), a analogickým použitím (analogia legis) ustanovení § 61n Exekučného poriadku, je možné vyvodiť záver o akceptovaní námietok vznesených proti výzve na úhradu trov exekúcie súdneho exekútora aj v prípadoch, ktoré sú dotknuté takým dôvodom zastavenia exekúcie, pri ktorom námietky prípustné nie sú. Súd toto svoje oprávnenie odvodzuje aj z kontroly zákonnosti exekučného konania zakotvenej okrem iného v ustanovení § 32 Exekučného poriadku a z povinnosti štátu, ktorý preniesol výkon svojej súdnej moci na súdneho exekútora, niest'

zodpovednosť za nútený výkon exekučných titulov. Súd teda v situáciách, kedy pri výkone exekúcie dochádza k porušeniu povinností ustanovených Exekučným poriadkom, ktoré súd vidí v uplatnení a výzve na úhradu trov exekúcie, na ktoré súdny exekútor nemá nárok, má zákonnú možnosť a povinnosť napraviť takéto porušenie. Uvedený záver exekučného súdu teda vychádza zo skutočnosti, že na strane povereného súdneho exekútora dochádza k uplatňovaniu si trov exekúcie, ktoré nezodpovedajú jednotlivým ustanoveniam upravujúcim odmenu a náhradu trov exekúcie súdneho exekútora, a to za situácie, kedy zo strany povereného súdneho exekútora nebol dosiahnutý v priebehu exekúcie žiaden výťažok. V tejto súvislosti je možné uviesť, že už len samotné vsúvanie odmeny, na zaplatenie ktorej je podľa ustanovení Exekučného poriadku a súvisiacej vyhlášky č. 68/2017 Z. z. zaviazaný povinný subjekt, do roviny trov zastavenej exekúcie a súčasné uplatňovanie si paušálnej náhrady vo výške 72,00 eur vrátane DPH, sa súdu môže javiť ako snaha spočívajúca v zinkasovaní trov neúspešnej exekúcie od oprávneného, teda od subjektu, ktorého pohľadávka nebola dobrovoľne uspokojená a ktorý sa cestou vykonávacieho konania domáha jej uspokojenia. V zásade je možné preto uviesť, že stav zodpovedajúci zastaveniu exekúcie z dôvodu zániku povinného, u ktorého nie je daný exekvovateľný majetok, nemôže mať pre oprávneného taký následok, ktorý by zodpovedal uhradeniu odmeny súdneho exekútora, ktorý však žiadne plnenie nevykonal a súčasne aj povinnosti zaplatiť trovy exekúcie súdneho exekútora spočívajúce v náhrade paušálnych výdavkov. Zákonodarcu v záujme kompenzácie neúspešnej exekúcie zaviedol inštitút paušálnej náhrady výdavkov, ktorý potvrdzuje, že poverený súdny exekútor má spravidla vždy (až na určité výnimky) nárok na náhradu trov exekúcie, vyjadrených v podobe pevnej sumy. Pokiaľ ide o snahu súdneho exekútora zahrnúť potencionálnu existenciu nároku na odmenu pod argumentáciu týkajúcu sa zániku pohľadávky oprávneného z dôvodu, že jej uspokojenie bolo povinným realizované mimo rámca tohto exekučného konania, súd dáva do pozornosti ustanovenie § 61f ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého nastávajú účinky splnenia vymáhaného nároku až v okamihu, keď oprávnený postúpi súdnemu exekútorovi celé plnenie, resp. plnenie patriace súdnemu exekútorovi za účelom prerozdelenia tohto plnenia v zmysle ustanovenia § 60 ods. 2 Exekučného poriadku. Následkom toho preto platí, že vykonanie úhrady priamo k rukám oprávneného bez neskoršej súčinnosti zo strany oprávneného v podobe postúpenia obdržaného plnenia v prospech súdneho exekútora, zakladá situáciu zodpovedajúcu dosiahnutiu nulového výťažku, pričom poverenému súdnemu exekútorovi naďalej vzniká nárok na náhradu paušálnych výdavkov.

20. Súd záverom poukazuje na znenie § 198 ods. 2 Exekučného poriadku, kedy ak došlo k zastaveniu exekúcie (čo bol skutkový stav v tomto exekučnom konaní), patrí exekútorovi len náhrada výdavkov.

21. Sudca za skutkového stavu, keď vyšší súdny úradník uznesením rozhodol o podaní oprávneného obsahujúcom námietky proti výzve na úhradu trov exekúcie a správne vyhodnotil, že súdny exekútor zaviazal oprávneného na úhradu trov exekúcie vo výške v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku a vyhlášky, nepovažoval za hospodárne a ani účelné zrušiť napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka. Sudca pritom vychádzal aj z toho, že v prípade, ak by oprávnený uvedené trovy exekúcie neuhradil (keďže rozporoval ich výšku), príp. uhradil len čiastočne, súd v prípade podania návrhu na vykonanie exekúcie na podklade predmetného upovedomenia o zastavení exekúcie by po posúdení návrhu nemohol vydať poverenie na vymoženie trov exekúcie, ktoré by boli v rozpore s ustanovením Exekučného poriadku.

22. Súd ešte dodáva, že hoci súdny exekútor má zákonný nárok na úhradu trov, nemusí to bezpodmienečne znamenať, že tieto trovy aj v každom prípade reálne vymôže v takom rozsahu, ako očakáva a v konečnom dôsledku môže nastať stav, keď nebudú uspokojené všetky nároky súdneho exekútora pri výkone exekúcie. Riziko, ktoré súdny exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jej v podstate monopolným postavením pri výkone exekúcie (porovnaj Nález ÚS SR sp.zn. IV. ÚS 15/2012 zo dňa 03.04.2012). Taktiež treba zdôrazniť, že odmena prináleží súdnemu exekútorovi za vykonanie určitej činnosti, t.j. za vykonanie exekučnej činnosti, takže súdny exekútor si nemôže nárokovať vyplatenie odmeny za niečo, čo nevykonal, resp. za činnosť, ktorú nevykonal (porovnaj napr. uznesenie ÚS SR sp.zn. II. ÚS 241/2011 zo dňa 02.06.2011).

23. Z vyššie uvedených dôvodov sudca podľa § 250 ods. 1 CSP v spojení s § 202 ods. 1 Exekučného poriadku sťažnosť súdneho exekútora proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4Ek/1718/2018 zo dňa 21.06.2023 vydanému vyšším súdnym úradníkom zamietol, keď sa stotožnil so záverom zodpovedajúcim povinnosti prepracovať výzvu na úhradu trov exekúcie súdneho exekútora z titulu akceptácie námietok vznesených oprávneným proti výzve na úhradu trov exekúcie zastavenej

podľa ustanovenia § 61n ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku per analogiam podľa ustanovenia § 61n ods. 4 Exekučného poriadku.

24. O trovách sťažnostného konania súd nerozhodoval, keďže neboli účastníkmi konania (v tomto konkrétnom prípade oprávneným a súdnym exekútorom, ktorý je účastníkom konania o sťažnosti, keďže sa rozhodovalo o trovách exekútora) uplatnené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (